ਕੁਰਵਾਨ ਅੰਸਾਰੀ ਉਰਫ ਕੁਰਵਾਨ ਅਲੀ & ਅਨ੍ਹ.
ਬਨਾਮ
ਸ਼ਿਆਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮੁਰਮੂ & ਅਨ੍ਹ.
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6902 ਦੀ 2021)
ਨਵੰਬਰ 16, 2021

[ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹ੍ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988: ਸ.163-ਏ – ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ – ਨਿਰਧਾਰਨ – ਸ.163-ਏ ਅਧੀਨ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚਾ – ਕਮਾਊ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਡਿਊਲ II ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ – ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ – ਫੈਸਲਾ: ਪੁੱਤੰਮਾ & ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ.163-ਏ(3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ – ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਜੀਵਨ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ – ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਮਾਊ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁ.15,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਪੁੱਤੰਮਾ, ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਹੈ – ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁ.25,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁ.15,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਲੈ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੁੱਤੰਮਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ 1988 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 163-ਏ(3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਜੀਵਨ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਮਾਊ ਬੱਚੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੁ.1,00,000/- ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਮਾਊ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰੁ.1,50,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 15,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 14.11.1994 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਦਸ ਸਾਲਾ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 30,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਦਸਾ 06.09.2004 ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਪੁੱਟਮਾ, ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਵਮੁਲਿਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 25,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12-16]

ਪੁੱਟਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਲ. ਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 445 : (2013) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 831; ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 244 : [2013] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 793 - ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 256 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ। ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 [2009] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 87 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6902 ਦੀ 2021।

ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 66 ਦੀ 2011 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 03.08.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 66 ਦੇ 2011 ਵਿੱਚ, ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਅੱਗੇ, 03.08.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਨ ਕਿ 06.09.2004 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਬਰਾਨ ਅਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ 7 (ਸੱਤ) ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲਾਸ-ਦੋ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਕਤ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਸੁਨੀਲ ਗੁਰੂਮ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਉਕਤ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ। ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਕਲੇਮਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ, ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਭਰੀ ਚਲਾਈ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਰਹੂਮ ਲੜਕੇ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 7 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਲਾਸ-ਦੋ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੁਨੀਲ ਗੁਰੂਮ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਭਰੀ ਚਲਾਈ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਮਰਹੂਮ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਰੁਪਏ 15,000/- ਮੰਨਦਿਆਂ, '15' ਦੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਰੁਪਏ 2,25,000/- ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਆਜ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਚੂੰਕਿ ਉਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸੁਨੀਲ ਗੁਰੂਮ ਕੋਲ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੈਧ ਚਲਾਉਣ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

5. ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 115 ਦੇ 2011 ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਲਈ, ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 66 ਦੇ 2011 ਵਿੱਚ, ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਅੱਗੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ।

6. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

7. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ.ਐਸ.ਐਨ. ਭੱਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਐਸ. ਚੋਪੜਾ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 -

ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

8. ਸ਼੍ਰੀ. ਐਸ.ਐਨ. ਭੱਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ 15,000 ਰੁਪਏ ਮੰਨ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 15,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸਾਲ 1994 ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ(3) ਅਧੀਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ 1994 ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਪੁੱਤੰਮਾ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਲ. ਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ & ਅਨ੍ਹ; ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ & ਅਨ੍ਹ. ਬਨਾਮ ਕਿਰਨ ਪਾਲ & ਓਰਸ.' ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ & ਅਨ੍ਹ. ਬਨਾਮ ਲਾਲਾ & ਓਰਸ' ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਐਸ. ਚੋਪੜਾ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ & ਓਰਸ' ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

10. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।

11. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਹੂਮ ਬੱਚਾ ਕਮਾਊ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਰੁ.15,000/- ਮੰਨ ਕੇ, ਗੁਣਕ '15' ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਰੁ.2,25,000/- ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ। ਜਦੋਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰੁ.2,25,000/- ਤੇ, ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਰੁ.1,05,000/- ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁ.2,40,000/- ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਆਜ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 - ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

12. ਪੁੱਤੰਮਾ & ਓਰਸ1$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ(3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਜੀਵਨ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤੱਕ, 5 (ਪੰਜ) ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਦੇ ਨਾ-ਕਮਾਊ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁ.1,00,000/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ ਹੀ) ਅਤੇ 5 (ਪੰਜ) ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾ-ਕਮਾਊ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰੁ.1,50,000/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ) ਦੀ ਰਕਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

13. ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ & ਅਨ੍ਹ.2$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ

ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਰੁ.15,000/- ਸੀ, ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 14.11.1994 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ & ਅਨੁ.3$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਦਸ ਸਾਲਾ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਰੁ.30,000/- ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ।

14. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸਾ 06.09.2004 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ-ਕਮਾਊ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਰੁ.15,000/- ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਪੁੱਟਮਾ & ਓਰਸ., ਆਰ.ਕੇ. ਮਲਿਕ & ਅਨਰ. ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ & ਅਨਰ. ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ & ਓਰਸ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

16.ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 25,000 ਰੁਪਏ (ਰੁਪਏ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ) 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਗੁਣਕ '15' ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 163-ਏ ਅਧੀਨ ਦਾਵਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ਡਿਊਲ-II ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ, ਇਹ 3,75,000 ਰੁਪਏ (25,000 ਰੁਪਏ x ਗੁਣਕ 15) ਦੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਣਗੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਗਠਨ ਲਈ 40,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 15,000 ਰੁਪਏ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਇੰਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ:

(a) ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ : ਰੁ. 3,75,000-00

(b) ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਗਠਨ : ਰੁ. 80,000-00

(ਰੁ.40,000/- x 2)

(c) ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਖਰਚੇ : ਰੁ. 15,000-00

ਕੁੱਲ : ਰੁ. 4,70,000-00

17.ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 4,70,000 ਰੁਪਏ (ਚਾਰ ਲੱਖ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੀ) ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਦਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਆਜ ਨਾਲ। ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਦਿਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚਾਲਕ ਵੈਧ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

18. ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਕੁਝ ਹਦ ਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲ ਕੁਝ ਹਦ ਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate